

คำวินิจฉัยของ นายประเสริฐ นาสกุล ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๒๕/๒๕๔๕

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๕

เรื่อง การยุบพรรคสังคมนิยมประชาชน

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องเป็นหนังสือที่ ลต ๐๐๐๔/๓๐๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคสังคมนิยมประชาชน ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงที่ได้จากการพิจารณา

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคสังคมนิยมประชาชน เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ พรรคสังคมนิยมประชาชนต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคสังคมนิยมประชาชน คือ ภายในวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ แต่พรรคสังคมนิยมประชาชนไม่สามารถดำเนินการได้ มีเหตุให้ยุบพรรคสังคมนิยมประชาชนตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคสังคมนิยมประชาชน

๒. พรรคสังคมนิยมประชาชน โดยนายยงยุทธ เงินไพโรจน์ หัวหน้าพรรค ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ ยอมรับว่า พรรคสังคมนิยมประชาชนไม่สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ ดังที่นายทะเบียนยื่นคำร้องจริง ประกอบกับมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นภายในพรรค นำไปสู่การลงมติให้ยุบพรรค จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคสังคมนิยมประชาชน

โดยที่ข้อเท็จจริงที่ศาลรัฐธรรมนูญได้รับเพียงพอที่จะวินิจฉัยคำร้องนี้ได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสวงหาพยานหลักฐานอื่นได้อีก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. รัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๓๒๘

LIART

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๓
มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๖๕

ปัญหาที่ต้องวินิจฉัย

๑. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจพิจารณาคำร้องนี้ หรือไม่
 ๒. ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคสังคมนิยมประชาชน หรือไม่
- ### คำวินิจฉัย

ปัญหาแรก พิจารณาแล้ว เห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๓ เพียงกรณีเดียว การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ในกรณีอื่นอีก ย่อมมีความหมายว่า พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิ่มอำนาจให้แก่ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็น บทบัญญัติที่ไม่ถูกต้อง เพราะเป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๒ การแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๑๓ ดังรายละเอียดของความเห็นปรากฏในคำวินิจฉัยส่วนตัวที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เรื่อง ขอให้ยุบพรรคมวลชน แล้ว

ปัญหาที่สอง เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเสียงข้างมากในคำวินิจฉัยที่ ๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ วินิจฉัยว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจยุบพรรคการเมืองได้ตามรัฐธรรมนูญ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น ในกรณี ของพรรคสังคมนิยมประชาชน ซึ่งจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ คือ ไม่สามารถ ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) และนายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง อีกทั้งหัวหน้าพรรคสังคมนิยมประชาชนได้ยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า พรรคสังคมนิยม ประชาชน ไม่สามารถปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ จริง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคสังคมนิยมประชาชนได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคสังคมนิยมประชาชนตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

นายประเสริฐ นาสกุล
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

LIRT